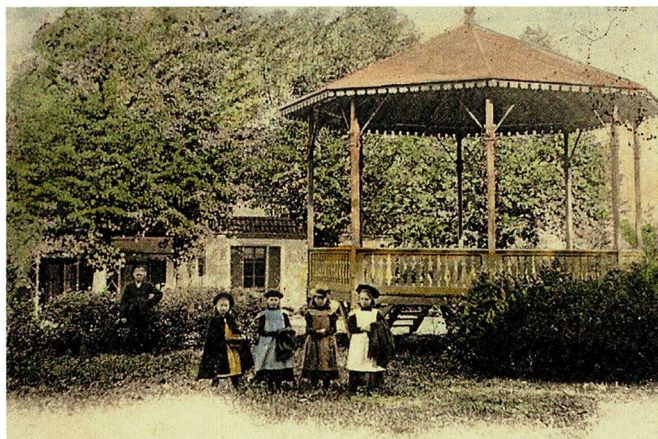

Een muziektent in Soest

Door René van Hal

Op zaterdag 18 september werd in Soest de Podiade georganiseerd, een cultuurgala met verscheidene optredens in de open lucht, tussen Artishock en het einde van de Van Weedestraat. Op vele plekken kon het publiek stil staan bij en genieten van muziek, dans en voordrachten. Het mooie weer zorgde voor een geslaagd evenement en een grote publieke belangstelling. Soest kent een lange historie van dit soort culturele evenementen. In het begin van de vorige eeuw was er zelfs een eigen park voor aangelegd tegenover het in 1894 gebouwde raadhuis aan de Steenhoffstraat. In de volksmond werd dit park Rosarium genoemd, naar de fraaie beplanting die de gemeente Soest er had aangelegd. Een park met bankjes om even te zitten, een artistieke lantaarn en een muziektent waar door het jaar heen zeer regelmatig concerten en uitvoeringen werden verzorgd. De bouw van het VVV-kantoor (1952) tegenover het raadhuis betekende het einde van het Rosarium. De vrijgekomen ruimte werd ingericht als parkeerterrein, waar in de periode 1962 tot 1976 ook de weekmarkt werd gehouden. Deze plek kennen we nu als het parkeerterrein achter de Wereldwinkel.

Muziektent bij café-restaurant Schalkx, later Hotel Eemland, rond 1905.

Een muziektent heeft vele tientallen jaren een belangrijke rol vervuld bij concerten en voorstellingen, en ook nu wordt er nog regelmatig eentje opgebouwd, o.a. tijdens de Ambachtenmarkt en de Gildefeesten. Een korte terugblik op honderdvijftwintig jaar historie van een muziektent in Soest.

Muziekvereniging PVO initiatiefnemer van de muziektent in Soest

De huidige muziekvereniging PVO werd in 1898 opgericht als fanfare-orkest. Voor het eerste openluchtconcert in 1899 werd een muziektent aangeschaft, die bij Café-Restaurant Schalkx (later bekend als Hotel Eemland) werd geplaatst, aan de Van Weedestraat. De kosten van de muziektent waren voor PVO te hoog, ondanks de steun van de gemeente Soest. Aan die subsidie werd bovendien een aantal voorwaarden gesteld: de PVO moest regelmatig concerten geven, maar niet op zondag, en moest de muziektent verplaatsen naar een beter voor het publiek toegankelijke locatie (een afspraak uit 1901). Dat was de reden dat de muziektent werd verplaatst naar het door de gemeente aangelegde Rosarium tegenover het raadhuis. Zij kreeg een plaats midden in het park. In 1906 werd het park verrijkt met een fraaie elektrische lantaarn, een geschenk van de Soester inwoners bij het vijfentwintigjarig ambtsjubileum van burgemeester Van Doelen Grothe. Deze lantaarn is in 1962 verplaatst naar de parkeerplaats bij de Oude Kerk. Jaarlijks werden er vele concerten gegeven, niet alleen door de PVO maar ook door zangkoren, accordeonverenigingen e.a.

Panoramafoto van het Rosarium met de muziektent, genomen vanaf torentje van het raadhuis.

Gemeente Soest neemt de muziektent over

Het onderhoud van de muziektent bleef voor PVO een grote opgave. In 1913 besloot de gemeenteraad de muziektent van PVO over te nemen. De in 1906 opgerichte VVV Soest Vooruit was al jaren betrokken bij de organisatie van activiteiten in de muziektent en kreeg vanaf dat moment een centrale rol bij

Muziektent in 1929 bij de viering 900 jaar Soest.

het invullen van een cultureel programma ervoor.

In het jubileumjaar 1929 (900 jaar Soest) werden er tijdens de Soester feesten diverse concerten in de muziektent gegeven, waar vele honderden bezoekers (volgens de Soester Courant van 30 augustus 1929 “drommen mensen”) op af kwamen.

Muziektent in het Rosarium na verplaatsing richting Kerkpad, links de elektrische lantaarn uit 1906.

Begin jaren dertig van de vorige eeuw ontstonden toch wat discussies rondom de plek waar de muziektent elk jaar weer werd neergezet. Een nieuwe muziektent, die rond 1930 werd aangeschaft, kon makkelijker verplaatst worden: in 1931 besloot men de muziektent op meerdere plaatsen in Soest voor uitvoeringen te gebruiken, zoals op het Julianaplein (Soestdijk), op de ruimte

voor de Oude Kerk aan de Torenstraat en in Soest-Zuid. De ontstane open plek in het Rosarium werd voorzien van nieuwe aanplant. Toch beviel het rouleren niet echt, waardoor uitvoeringen vanaf 1932 weer centraal in het Rosarium plaats vonden. De muziektent kreeg een plekje aan de zijde van het Kerkpad Noordzijde.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog, in augustus 1943, ging de muziektent verloren door brand in de gemeenteloods. Al vrij snel na de oorlog nam de gemeente een nieuwe in gebruik, eveneens een verplaatsbare. Deze werd in december 1946 gebruikt bij de ontvangst van de nieuwe burgemeester, baron Bentinck, die de naar Apeldoorn vertrokken burgemeester Des Tombe opvolgde. Vanaf die tijd kreeg de muziektent geen vaste plek meer in het Rosarium. In 1952 verdween het Rosarium wegens de bouw van het VVV-kantoor en de inrichting van een parkeerplaats; de muziektentuitvoeringen vonden toen veelal plaats bij Braamhage.

In 1955 schafte de gemeente weer een nieuwe verplaatsbare muziektent aan, dit keer op een verrijdbaar onderstel. Deze muziektent verhuurde de gemeente Soest voor vele activiteiten en zij werd op diverse plekken opgebouwd. Daar hing dus voor de organisatoren een prijskaartje aan. Na lobbywerk van de culturele commissie besloot de gemeenteraad in 1977 tot een betaalbaar tarief van honderdvijftig gulden per activiteit.

De gemeente Soest deed echter weinig aan het onderhoud van de muziektent en begin jaren tachtig raakte zij in verval. Voor jubileumactiviteiten van de brandweer (1983) knapten de Soester brandweerlieden de muziektent nog een keer op. Enkele jaren daarna besloot de gemeente de muziektent af te stoten. De belangstelling voor het gebruik ervan was fors terug gelopen. Of de tent is verkocht en aan wie, is niet meer te achterhalen.

Op de Oude-ambachtenmarkt.

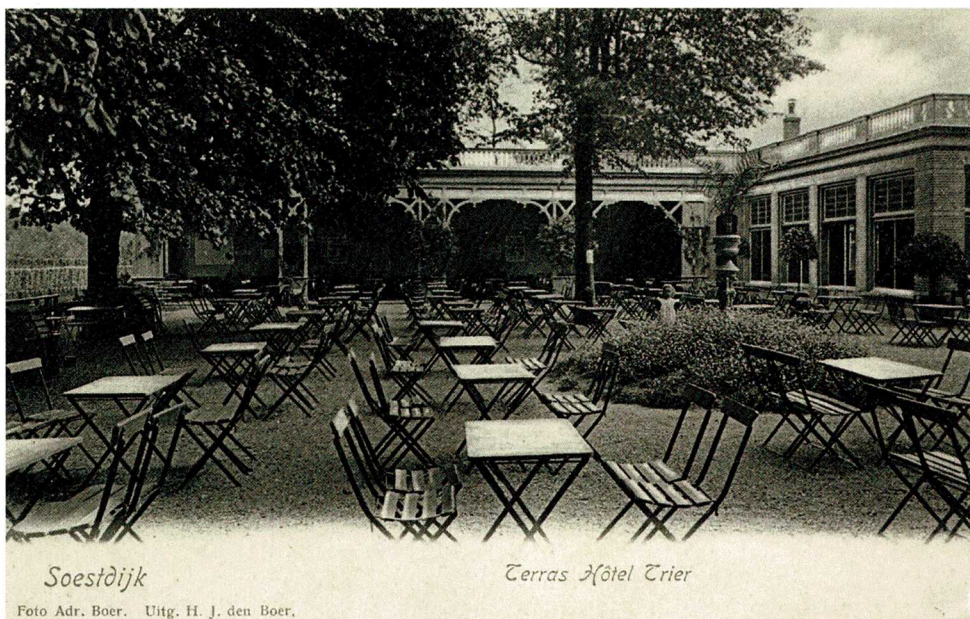
De muziektent krijgt een nieuw leven

In augustus 2003 krijgt het Groot Gaesbeeker Gilde een tip, dat in een boerenschuur in Baarn de Soester muziektent ligt opgeslagen. De schuur moet leeg en of het gilde interesse heeft. Ze is in zeer slechte staat, maar vrijwilligers zien wel een mogelijkheid om de muziektent op te knappen en weer voor de Soesters

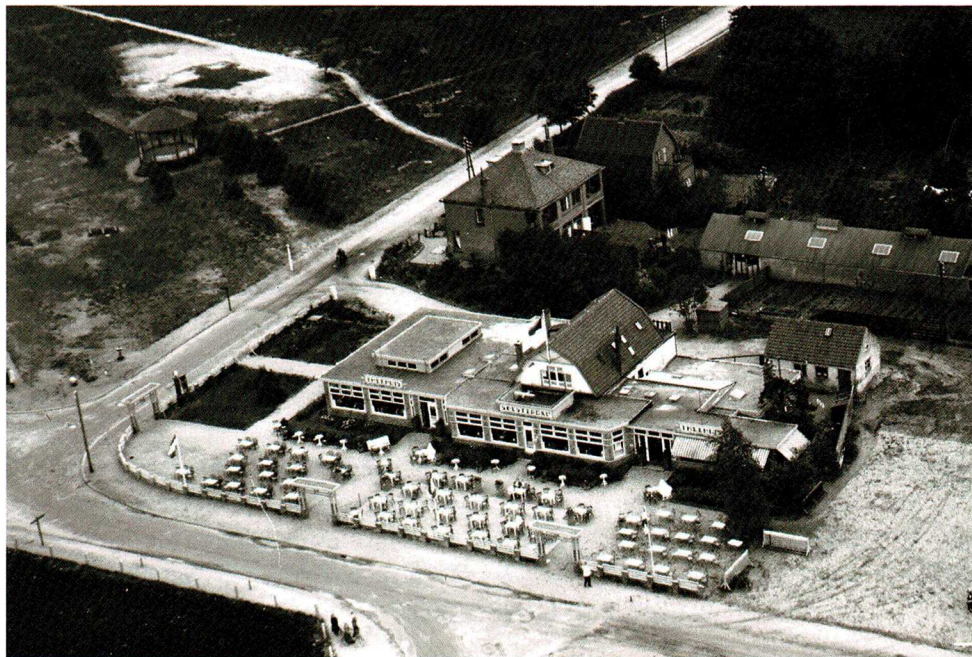
bruikbaar te maken. De opknapkosten worden geschat op € 7.000; de gemeente is bereid een subsidie van € 5.000 te verstrekken. De vrijwilligers gaan aan de slag en tijdens de historische optocht in 2004, bij gelegenheid van 975 jaar Soest, wordt de muziektent voor het eerst weer opgebouwd op het evenemententerrein De Engh. Vanaf die tijd staat de muziektent vele keren per jaar bij culturele activiteiten, zoals op Koningsdag, bij de Ambachtenmarkt en bij de Gildefeesten. In 2023 is de muziektent voorzien van een nieuw dekzeil: na zeventig jaar is de tent dus nog steeds klaar voor gebruik.

Was de gemeentelijke muziektent de enige in Soest?

Ook Hotel Trier heeft vele jaren een eigen muziektent op het terras gehad, waar, zeker in de zomer, concerten werden gegeven. Op het terras was plaats voor meer dan vijfhonderd personen. Tal van militaire muziekkorpsen hebben daar gespeeld en het was vele tientallen jaren een aantrekkelijke plek, zo schuin tegenover Paleis Soestdijk.

De muziektent bij Hotel Trier.

Muziektent links bij het Soesterdal in Soesterberg.

Ook in Soesterberg heeft een muziektent gestaan en wel in het park bij de uitspanning Soesterdal. Daar verzorgden Soesterbergse muziekverenigingen als Sint Jozef regelmatig uitvoeringen en ook militaire muziekkorpsen, begrijpelijk gezien de aanwezigheid van verschillende legeronderdelen (landmacht en luchtmacht) in Soesterberg en het Kamp van Zeist.

Bronnen

- Archief Eemland; archief *Soester Courant*, *De Soester* en *De Eembode*;
- Archief HVS en Groot Gaesbeeker Gilde;
- De foto's komen uit het archief van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg.